

TEISINIO REGULIAVIMO PASIKEITIMAI VALSTYBĖJE ĮVEDUS KARO PADĖTĮ

TOMAS VENCKUS
ADVOKATAS, PARTNERIS

NOEWE LEGAL

KARO PADĖTIS IR KARO REŽIMO YPATUMAI

- Ypatinga teisinė padėtis, aukščiausių valstybės institucijų sprendimu įvedama valstybėje ar jos dalyje siekiant užtikrinti valstybės gynybą ir kitas svarbiausias jos funkcijas ginkluoto užpuolimo ar jo grėsmės atveju
- Įvedama, kai viena valstybė paskelbia karą kitai valstybei arba faktiškai pradeda prieš ją karo veiksmus (ginkluoto konflikto operacijas prieš kitą šalį)

LIETUVOJE KARO PADĖTIES TEISINIO
REŽIMO PAGRINDUS REGLAMENTUOJA
KONSTITUCIJA (1992) IR KARO PADĖTIES
ĮSTATYMAS (2000)

- Karo padėtį įveda Seimas
- Ginkluoto užpuolimo atveju karo padėtį nedelsdamas įveda Prezidentas ir teikia tokį sprendimą tvirtinti Seimui

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

- Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veikla organizuojama Karo padėties, Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos, Lietuvos Respublikos tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka

VALSTYBĖS GYNYBOS KLAUSIMŲ SPRENDIMAS

- Valstybės gynybai vadovauja Respublikos Prezidentas
- Ginkluotosioms pajėgoms vadovauja ir ginkluotos gynybos planų vykdymą užtikrina ginkluotųjų pajėgų vadas
- Svarbiausius valstybės gynybos klausimus svarsto ir koordinuoja Lietuvos Respublikos valstybės gynimo taryba

KARO KOMENDANTAS

- Karo komendantas – užtikrina sąveiką tarp ginkluotųjų pajėgų ir savivaldybės institucijų ir įstaigų
- Pareigūnas privalo žinoti kaip paskirstyti savo miestų ir rajonų resursus, kaip panaudoti infrastruktūrą gynybos ir krizinių situacijų sprendimo reikmėms, užtikrinti valstybės gynybą ir vykdyti rezistenciją
- Savivaldybės administracijos direktorius karo atveju karo komendantą aprūpina patalpomis ir kt. reikmėmis, o kariuomenė suteikia ginkluotę, amuniciją ir specialiąsias ryšio priemones

SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

- Skiria Lietuvos Respublikos piliečiams būtinuosius darbus ir organizuoja jų vykdymą, o ūkio subjektams - būtinąsias užduotis
- Priima sprendimus laikinai paimti ar rekvizuoti turtą ir tvarko tokio turto apskaitą
- Savivaldybės administracijos direktorius gali perduoti aukščiau nurodytų funkcijų vykdymą karo komendantui
- Jei administracijos direktorius netinkamai atlieka Karo padėties įstatyme numatytas funkcijas, jis gali būti atleistas iš pareigų

SPECIALIOSIOS PRIEMONĖS IR JŲ TAIKYMAS

- Būtinieji darbai
- Ekonominės ir finansinės priemonės
- Įpareigojimai ūkio subjektams (būtinosis užduotys) ir ūkinės komercinės veiklos apribojimai
- Laikinasis turto paėmimas ir turto rekvizicija
- Valstybės ir savivaldybės turto, reikalingo gynybos ar kitoms svarbioms valstybės funkcijoms, vykdyti, perdavimas

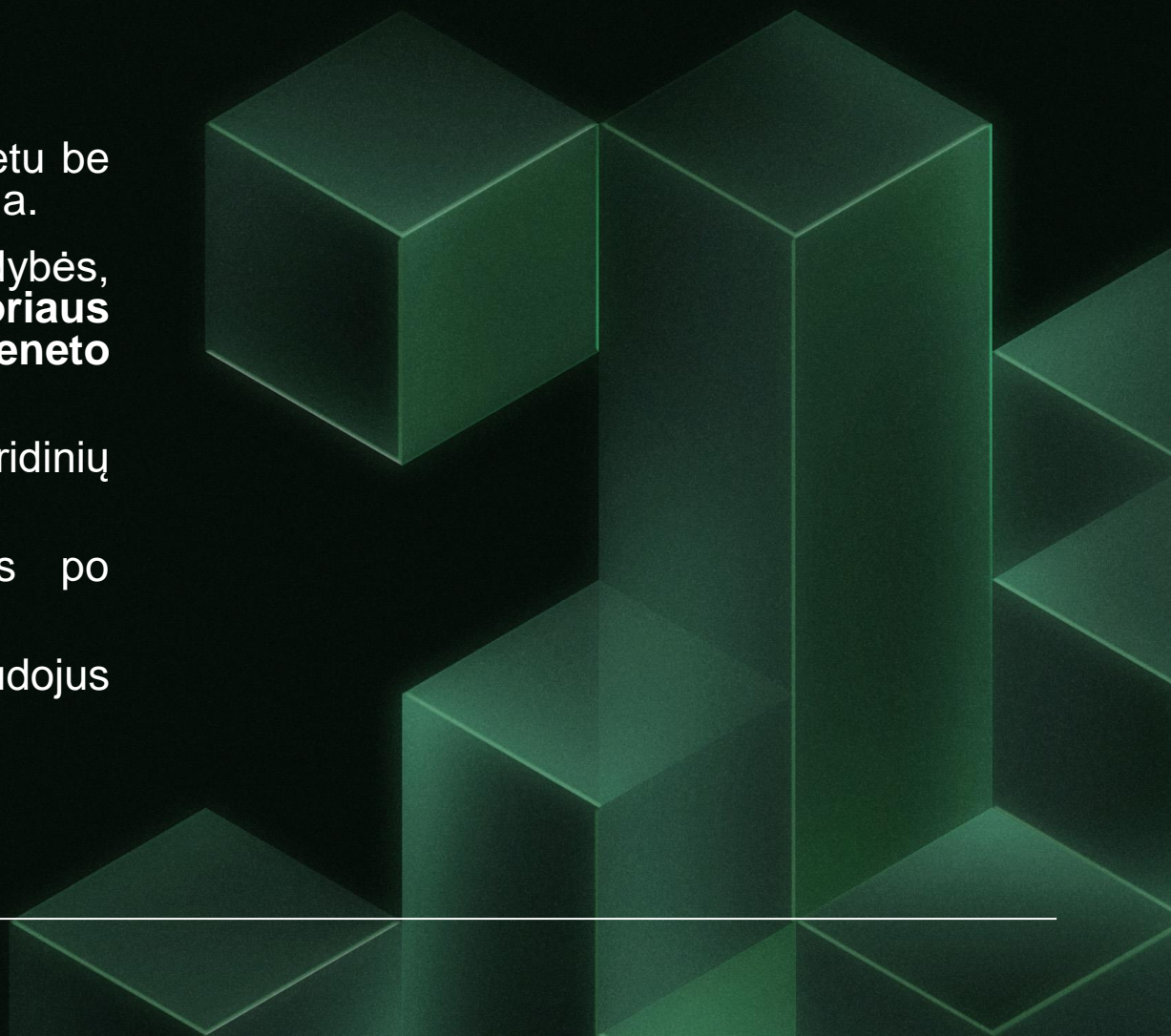
ĪPAREIGOJIMI ŪKIO SUBJEKTAMS IR VEIKLOS APRIBOJIMI

- Valstybės, ginkluotāju pajēgu ir (ar) visuomenēs reikmēs reikalingas prekes tiekiantys ir (ar) paslaugas teikiantys ūkio subjektai privalo uztikrinti savo vykdomos veiklos tēstinumā
- Vyriausybē turi teisē apriboti ar uždrausti bet kokiā ūkinē komercinē veiklā ar konkrētaus ūkio subjekto veiklā
- Vyriausybē arba savivaldybēs administrācijas direktorius gali skirti ūkio subjektams **būtināšias užduotis**

LAIKINASIS TURTO PAĖMIMAS IR TURTO REKVIZICIJA

- Ši specialioji priemonė taikoma mobilizacijos ar karo metu be išankstinio planavimo – turtas paimamas tada, kai jo reikia.
- Turtas laikinai paimamas ar rekvizuojamas savivaldybės, kurioje šis turtas yra, **administracijos direktoriaus** sprendimu arba, neatidėliotinais atvejais - **karinio vieneto vado** sprendimu.
- Turtas gali būti paimtas tiek iš privačių asmenų, tiek iš juridinių asmenų (įmonių).
- Laikiniai gali būti bet koks paimtas turtas, kuris po panaudojimo turėtų išlikti ir gali būti gražintas savininkui.
- Rekvizicija taikoma tik tokiam turtui, kuris jį panaudojus neišliks (bus sunaudotas).

ATLYGINIMAS UŽ PAIMTĄ AR REKVIZUOTĄ TURTĄ

- Už laikinai paimtą ar rekvizuotą turtą, atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, atlyginama iš valstybės biudžeto lėšų per kuo trumpesnį laiką nuo karo padėties atšaukimo.
- Atlyginama:
  - (1) rekvizuoto ar laikinai paimto, tačiau neišlikusio turto vertė;
  - (2) nuostoliai dėl laikinai paimto turto sužalojimo;
  - (3) išlaidos dėl laikinai paimto turto paruošimo, pristatymo ir atsiėmimo.
- Rekvizuoto ir laikinai paimto, tačiau neišlikusio turto vertė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytais vertės nustatymo principais, atsižvelgiant į esamą tos pačios rūšies turto rinkos vertę.

ŽMOGAUS TEISIŲ IR LAISVIŲ LAIKINAS APRIBOJIMAS

- Asmens laisvės ir neliečiamumo, privataus gyvenimo ir būsto neliečiamumo apribojimas
- Judėjimo laisvės apribojimas
- Asociacijų ir susirinkimų laisvės apribojimas

INFORMACIJA TIEKĖJAMS

Advokatų profesinės bendrijos „Noewe Legal“ teisės ekspertai padeda ir konsultuoja tiekėjus, siekiančius įsirašyti į potencialių NATO tiekėjų sąrašus

NOEWE LEGAL

Допоможемо Україні - Героям Слава!

AČIŪ UŽ DĒMESĪ!

NOEWĒ LEGAL